

Promovendus: KIM CHI TRAN

Titel proefschrift:

Het leven van educatie-nomaden: Hoe kinderen van Mongoolse herders verschillende manieren van kennisvergaring en het zich verhouden tot hun omgeving met elkaar combineren

SAMENVATTING:

Dit proefschrift beschrijft hoe het samenvallen van pastoralisme, scholing en de ontwikkeling van digitale ICT vormgeeft aan de educatieve vorming en toekomstdromen van kinderen van Mongoolse herders. Uit het onderzoek blijkt dat kinderen van Mongoolse herders aangeduid kunnen worden als educatie-nomaden omdat zij zich voor hun leerproces bewegen tussen herdersgemeenschappen en stedelijk geschoolde gemeenschappen. Met de term educatie-nomaden verwijs ik naar een generatie van Mongoolse plattelandsjongeren die tegelijkertijd vee hoeden, naar school gaan, en digitale vaardigheden ontwikkelen. Deze combinatie stelt herderskinderen in staat zich te oriënteren op een professionele loopbaan in de stad en zich tegelijkertijd te bewegen in het ruraal-stedelijk continuüm van Mongolië, zodat zij meerdere toekomstmogelijkheden openhouden.

Met een 'generationele' ('generationed', Huijsmans, 2016) en sociaalecologische benadering van ontwikkeling heb ik een op jongeren gerichte methodologie ontworpen om te onderzoeken hoe de mobiliteit, het leren en de digitale activiteiten van Mongoolse jongeren in verschillende plaatsgebonden 'praktijkgemeenschappen' ('communities of practice', Lave & Wenger, 1991) van invloed zijn op hun levensweg en aspiraties. Met praktijkgemeenschappen als invalshoek heb ik hun leerproces bekeken vanuit een sociaalecologisch perspectief. Daarbij heb ik de schoolactiviteiten van jongeren afgezet tegen hun leerervaringen in andere omgevingen. Deze benadering biedt een kritischer inzicht in educatieve ontwikkeling. Hiermee wordt niet alleen gekeken naar hoe onderwijs leerlingen vormt en naar de sociale en ecologische plaatsen waar leerlingen zich bevinden, maar ook naar hoe leerlingen het onderwijs en hun sociaalecologische leeromgeving vormen. Methodologisch is mijn onderzoek een voorbeeld van het gebruik van multimodaliteit om jonge mensen centraal te stellen in een 'generationele' onderzoeksapproach. Ik heb een multimethodische participatieve methodologie ontwikkeld waarin visuele technieken voor participatief onderzoek (diagramming/mapping en photovoice), semigestructureerde interviews en kwalitatieve vragenlijstmethododes ingebed zijn in etnografisch onderzoek op meerdere locaties.

Ik heb de mobiliteitstrajecten van educatie-nomaden gevolgd en benadruk het belang van hun grote en diverse mobiliteit, ook op digitaal vlak, voor hun gelijktijdige deelname aan de herders- en stedelijke geschoolde praktijkgemeenschappen. Door het leerproces van educatie-nomaden in de herderspraktijkgemeenschap te ontleden, toon ik aan hoe samenleven op het platteland en sociaalecologisch leren onder herders deze plattelandsjongeren in staat stelt deel te nemen aan inter- en intra-generationele processen van gezamenlijke kennisvorming. Door hun engagement met digitale activiteiten in een plattelandsomgeving, door te spelen en productief

werk te verrichten, leveren educatie-nomaden een bijdrage aan zowel de continuïteit als de discontinuïteit van rurale kennisproductie. Mijn onderzoek naar het leren van educatie-nomaden in de stedelijke geschoolde praktijkgemeenschap gaat verder dan onderzoek vanuit een op het klaslokaal en volwassenen gerichte invalshoek. Ik heb de kostschool-ervaringen van educatie-nomaden en de onderwijs- en digitale praktijken binnen én buiten de school onderzocht. Ik zet uiteen hoe het kostschoolleven de perifere participatie van educatie-nomaden vergemakkelijkt bij het wonen in de stad en de oriëntatie (Huijsmans et al., 2021) op een professionele loopbaan in de stad. Ik benadruk de dualiteit van kostscholen in Mongolië als 'instellingen van hoop' en 'totale instellingen' (Finnan, 2022). Uit mijn onderzoek blijkt echter ook een hardnekkige ongelijkheid in het hedendaagse onderwijs in Mongolië: de digitale tweedeling. Onderzoek naar waarom leerlingen persoonlijke digitale hulpmiddelen gebruiken om digitaal onderwijs te volgen wijst uit dat de tweedeling in 'digitaal kapitaal' (Gomez, 2021) tussen leerlingen met verschillende sociaaleconomische achtergronden en uit verschillende huishoudens de bestaande ongelijkheid vergroot (Toyama, 2011). Ik wijs op de bijdrage van de huidige digitale tweedeling aan de ongelijke verdeling van het vermogen van jongeren zich te oriënteren op een professionele toekomst in de stad. Ten slotte breng ik in kaart wat educatie-nomaden verstaan onder een goed leven, en ontrafel ik de plaatsgebonden onderlinge afhankelijkheden in hun vermogen om iets te ambiëren (Appadurai, 2004). Daarmee toon ik aan dat de gelijktijdige educatieve ervaringen onder herders en in het reguliere onderwijs van deze plattelandsjongeren hen in staat stellen te werken aan verschillende toekomstmogelijkheden en zich beter te bewegen in het ruraal-stedelijk continuüm van Mongolië.

Relaties tussen verschillende generaties vormen een centraal onderdeel van mijn onderzoek, en daarmee sluit ik me aan bij de groeiende groep onderzoekers die zich bezighoudt met een 'generationele' benadering ('generationing', Alanen & Mayall, 2001) van de kindertijd en jeugdijaren (Bühler-Niederberger et al., 2023; Huijsmans, 2016). Door te traceren hoe digitale ICT op diverse manieren is opgenomen in de verschillende plaatsgebonden opvattingen van jongeren over een goed leven, lever ik bovendien ook een bijdrage aan onderzoek naar Informatie- en Communicatietechnologie voor Ontwikkeling (ICT4D) waarin mensen en hun aspiraties, in plaats van technologie, centraal staan. Daarnaast wordt de literatuur over de ontwikkeling van Mongolië aangevuld met de ervaringen van jongeren, en wordt een ontwikkelingsperspectief toegevoegd aan de schaarse literatuur over de Mongoolse kindertijd en jeugdijaren. Vanwege de Mongoolse context voegt dit onderzoek ook een niet-sedentair perspectief toe aan de literatuur over onderwijsontwikkeling, migratie, ICT4D en aspiraties van de jeugd.